

Koudumer verhalen uit de Tweede Wereldoorlog

Onderscheiding Yad Vashem

De Israëliëse instelling Yad Vashem geeft onderscheidingen aan niet-Joden die tijdens de Tweede Wereldoorlog Joden hebben gered. Drie families in Koudum kregen na de oorlog deze onderscheiding: Willem en Antje de Boer-Bijl, Marten en Grietje Veldstra-van der Plaats en Karel en Teuntje van der Veen-Bakker. Bij het gezin van Theunis de Vries was het Joodse meisje Rosa ondergedoken. Ter herinneringen daaraan liet de Joodse organisatie Le-Ezrath ha-Jeled in Israël een boom planten voor deze familie.

Willem en Antje de Boer-Bijl: Rifka

Willem de Boer bracht met zijn paard-en-wagen regelmatig Joodse onderduikers vanuit de boot naar onderduikadressen in Friesland. In 1943 nam hij de anderhalf jaar oude Rebecca (Rifka) mee naar zijn eigen huis, waar ze bijzonder liefdevol werd opgevangen door 'mem' Antje en de beide tienerdochters. Als Tienie de Boer werd ze zelfs door een gemeenteambtenaar als kind ingeschreven in het trouwboekje van Willem en Antje. De naam 'Rifka' staat nog steeds op het huis.

In 1998 kregen Willem en Antje de Boer postuum de Yad Vashem-onderscheiding, waarbij de in Jeruzalem wonende Rebecca aanwezig was. 'Rifka' vertelde haar levensverhaal in het boek *Het verleden komt 's nachts terug* (2020).

Ook het Joodse jongetje Herman Worms zat bij het gezin van Willem en Antje de Boer ondergedoken. Ook hij overleefde hierdoor de oorlog.

Herman Worms en Rebecca Krzywanowski

Sara Ritmeester (Gerrie) tussen Grietje Veldstra-van der Plaats en zus Jetske van der Plaats

Marten en Grietje Veldstra - Van der Plaats: Sara

Het Joodse meisje Sara Ritmeester heeft als Gerrie bij het gezin van Marten en Grietje Veldstra-Van der Plaats gewoond, in een boerderij aan de huidige ds. L. Tinholtstraat. Sara's vader was kok in Amsterdam. Haar ouders zijn tijdens de oorlog naar een vernietigingskamp getransporteerd.

In 1967 kregen Marten en Grietje Veldstra de Yad Vashem-onderscheiding.

Karel en Teuntje van der Veen: Lena

Het Joodse meisje Helena (Lena) Preger kwam als 15-jarige in de winter van 1943-1944 bij Karel en Teuntje van der Veen-Bakker die aan de Beukenlaan woonden. Het gezin nam Lenie op als hun eigen dochter. Helena Baarda-Preger zorgde er in 1991 voor dat Karel en Teuntje van der Veen postuum de Yad Vashem-onderscheiding kregen. Bij die gelegenheid vertelde Helena Baarda haar onderduikverhaal aan een verslaggeefster van de Leeuwarder Courant.

KOUDUMER FAMILIE VAN DER VEEN KRIJGT YAD VASHEM
Bekroning voor stil oorlogswerk